

A photograph of a pig in a metal restraint, likely a farrowing crate. The pig is light pink and has a yellow ear tag. It is standing on a metal grate floor. The background shows other pigs and the structure of the crate.

Risikofaktorer for pludselige dødsfald og aflivninger af søer – hvad fortæller >250.000 årssøer?

Margit Andreassen, dyrlæge, ph.d., chefforsker,
SEGES Innovation

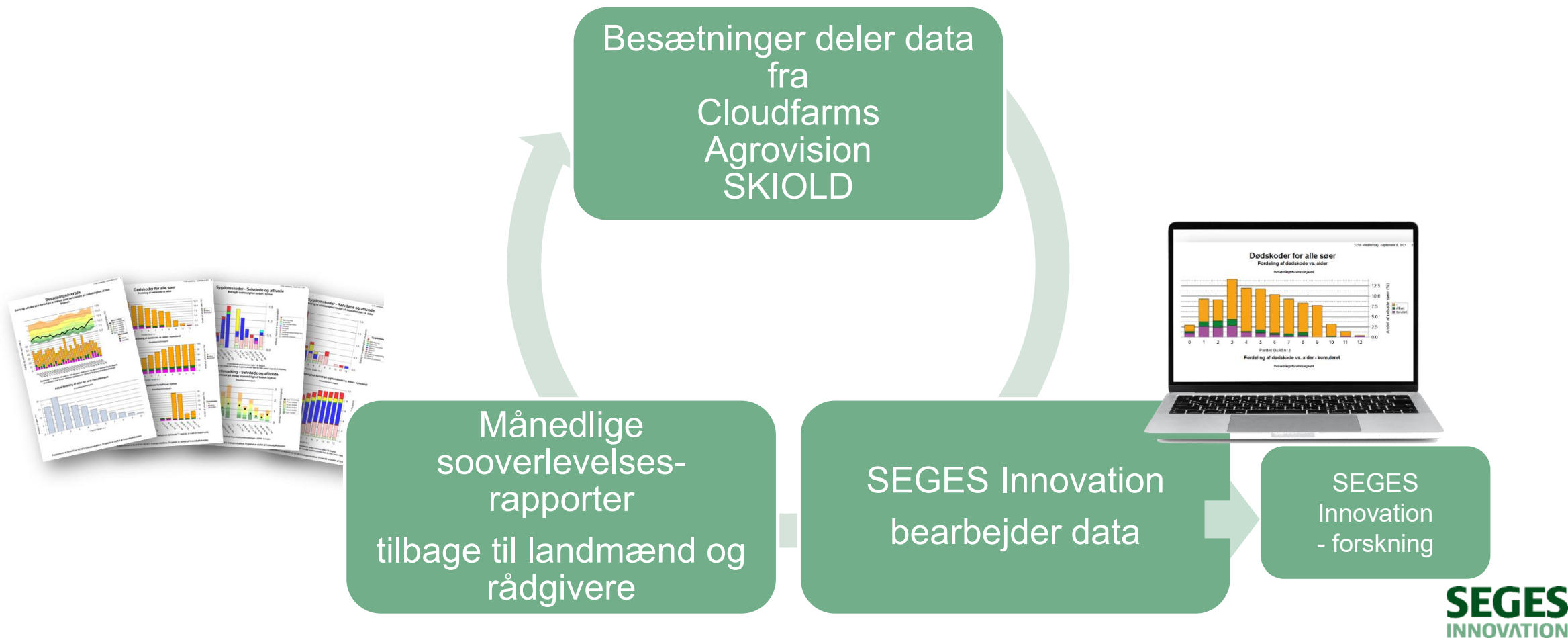
Agenda

1. Kort om SEGES InSight
2. Analyse for risikofaktorer
 - selvdøde og aflivede søer
 - Resultater
 - Implementering

Hvad er SEGES InSight?

- Mere end 250 sobesætninger er tilmeldt SEGES Insight (>280.000 søer)
- Gratis at deltage

Metode

SEGES InSight datasæt

- 236 produktionsbesætninger
- 1.517.890 mio. cyklusser
- Inklusion:
 - Søer født efter 1/1-21 og løbet min. én gang
 - Følges frem til død eller til 31/12-24
- Statistiske analyser
 - Univariate og multivariate modeller
 - Opgjort på henholdsvis selvdøde og aflivede

Risikofaktorer analyseret

SEGES InSight

- Besætningsstørrelse
- Paritet
- **Alder v. første løbning**
- Ammeso, forrige cyklus
- **Totalfødte (denne og forrige cyklus)**
- Levendefødte
- Dødfødte

Supplerende skema

- **Drægtighedsstald – Fodringssystem (fx ESF) og fodertype**
- Farestald – % fast gulv

DMI

- **Gennemsnitlig udendørstemp. ved besætning på faringsdag**

Risikofaktorer analyseret

Fire statistiske modeller kørt

Nået til faring	Sted i cyklus
Nej	Første løbning
	Paritet ≥ 1
Ja	Paritet ≥ 1

Bare rolig!
I får light-versionen!

SEGES InSight

- Besætningsstørrelse
- Paritet
- **Alder v. første løbning**
- Ammeso, forrige cyklus
- **Totalfødte (denne og forrige cyklus)**
- Levendefødte
- Dødfødte

Supplerende skema

- **Drægtighedsstald – Fodringssystem (fx ESF) og fodertype**
- Farestald – % fast gulv

DMI

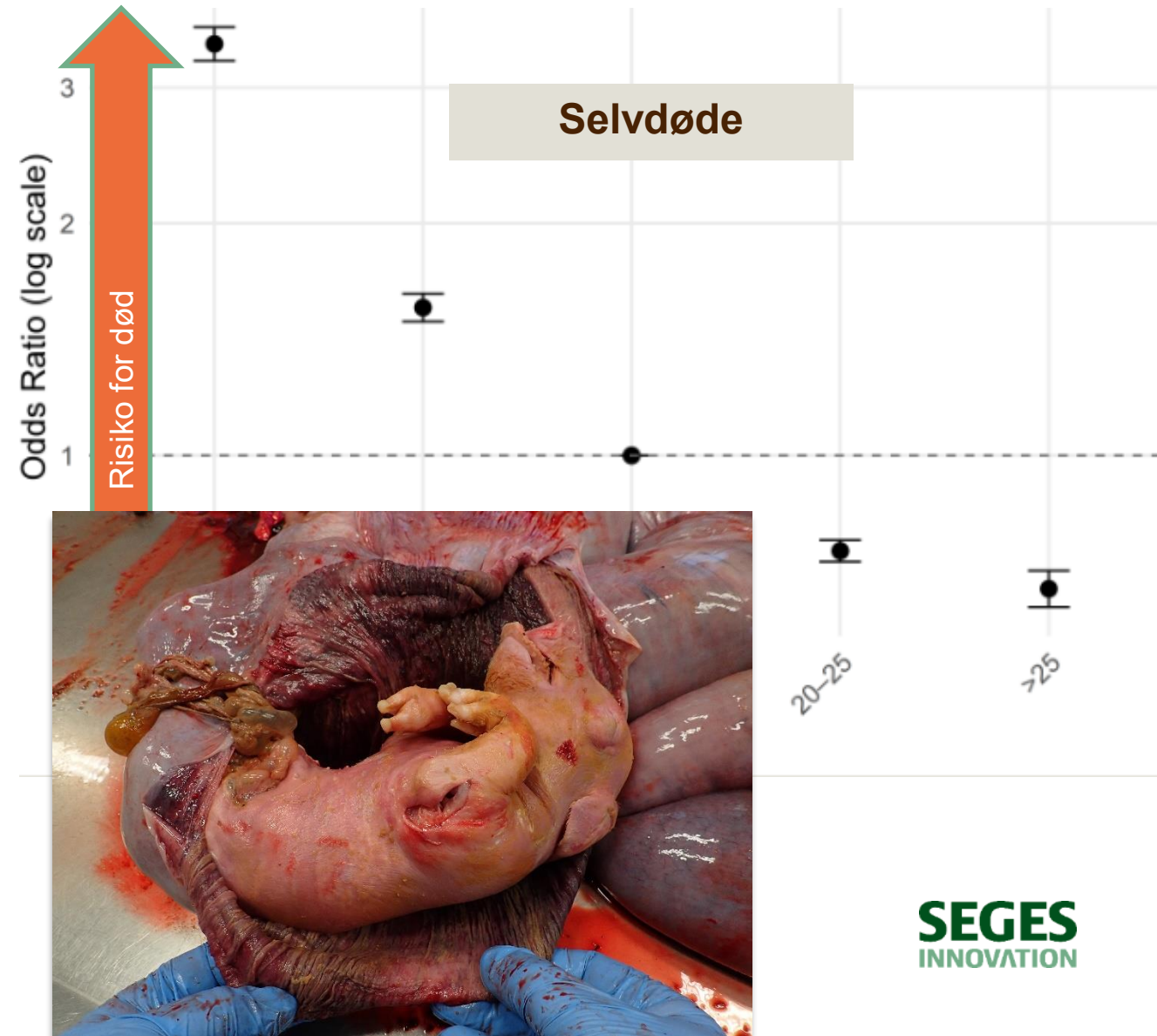
- **Gennemsnitlig udendørstemp. ved besætning på faringsdag**

Færre totalfødte - sammenhæng til akutte dødsfald

- Færre totalfødte = større risiko for pludselig død hos den enkelte so
- Samme mønster for totalfødte i forrige kuld!
 - Dvs søer med få totalfødte i forrige kuld har øget risiko for at dø i næste kuld
- Forklaringer
 - Faringskomplikationer, tilbageholdte fostre
 - "Friske søer føder flere grise, mens syge føder færre"

Fokus på

- Søer med få totalfødte

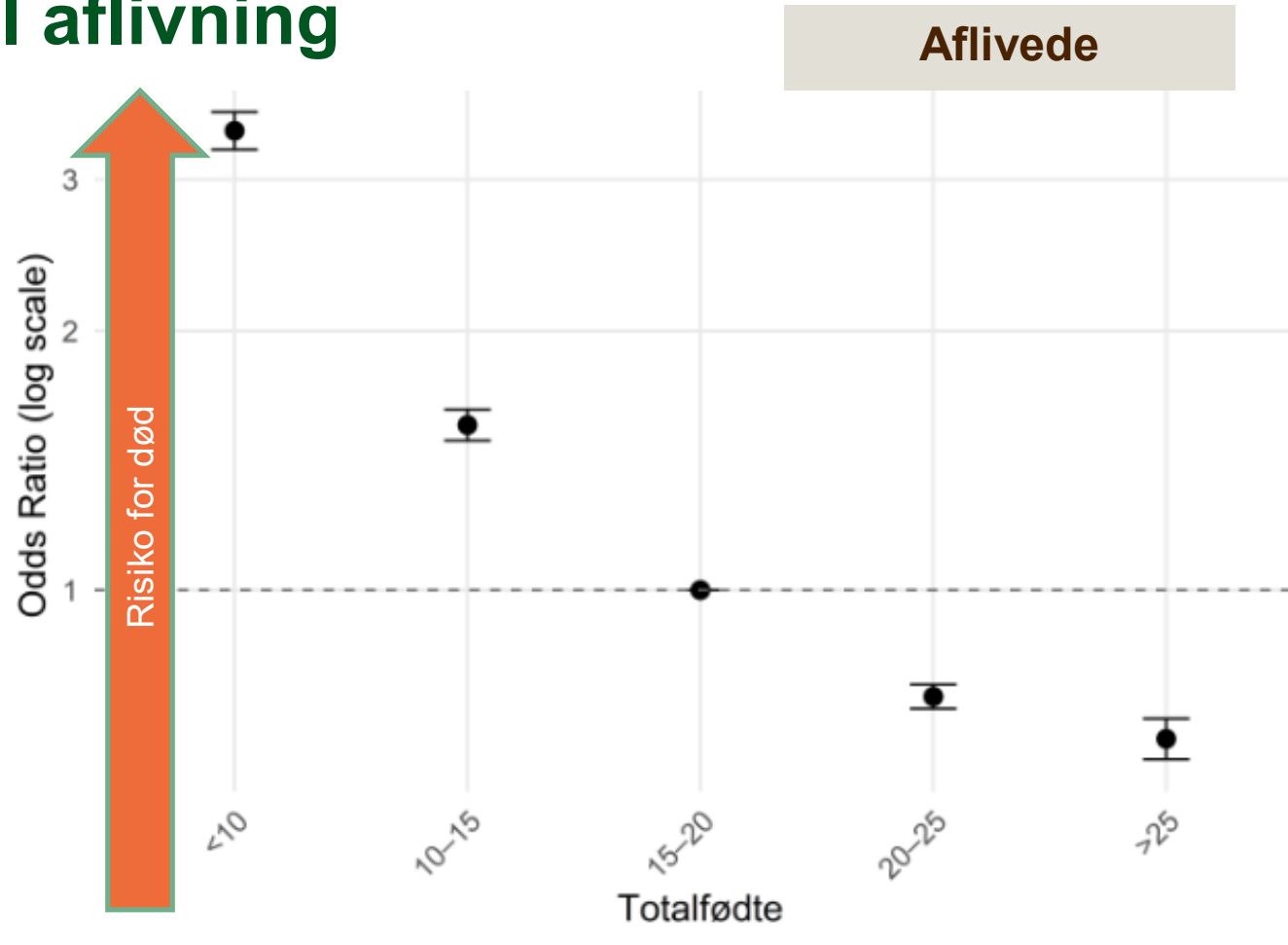

Få totalfødte – sammenhæng til aflivning

- Få totalfødte kan skyldes komplikationer ved faring, eks. vesvækkelser, børbetændelse/rådne fostre
- Men kunne disse søer være slagtet fremfor aflivet?

Fokus på

- Faringsovervågning
- Rettidig, god fødselshjælp
- Forberedelse af soen før faring
 - Huldstyring, Fodring, Minimer stress

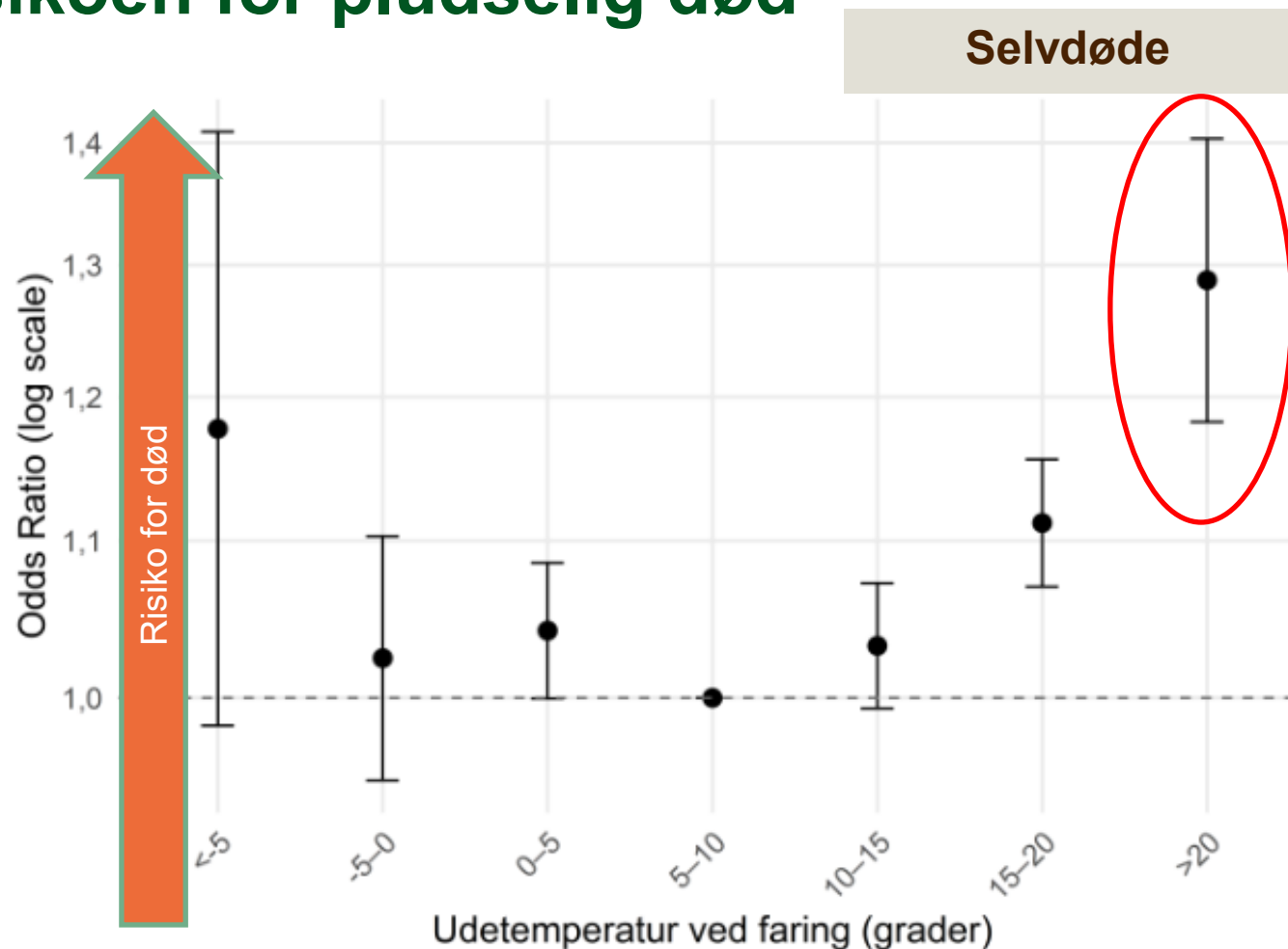

Høje udetemperaturer øger risikoen for pludselig død

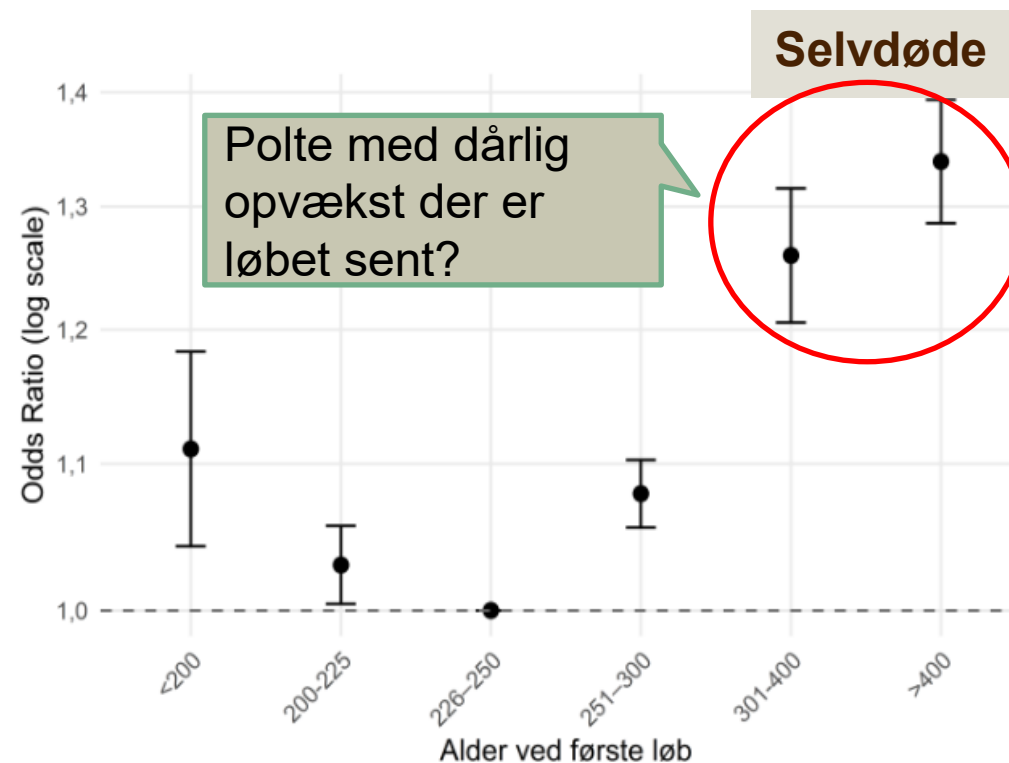
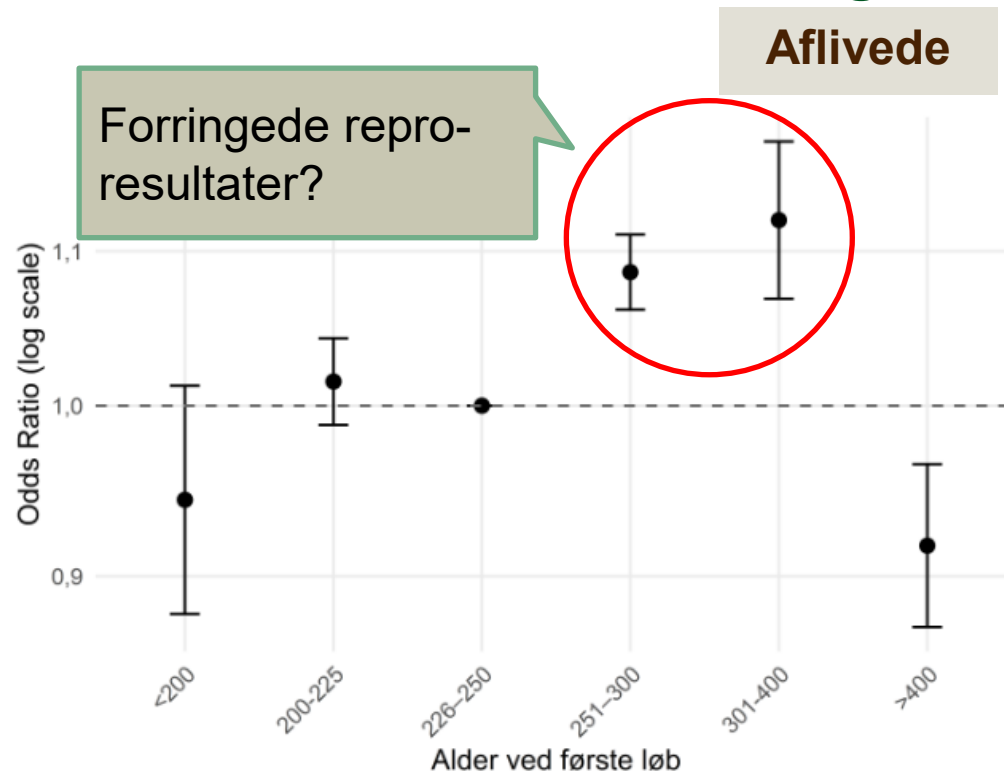
- Gnsn. døgntemperaturer $>20^{\circ}\text{C}$: Signifikant øget risiko for pludselig død
- Gnsn. temperatur dag, nat og døgn
 - Viser det samme

Fokus på

- Ventilation og køling
- Vandforsyning
- Fodringsstrategi
- Overvågning og beredskab

Poltealder ved første løbning

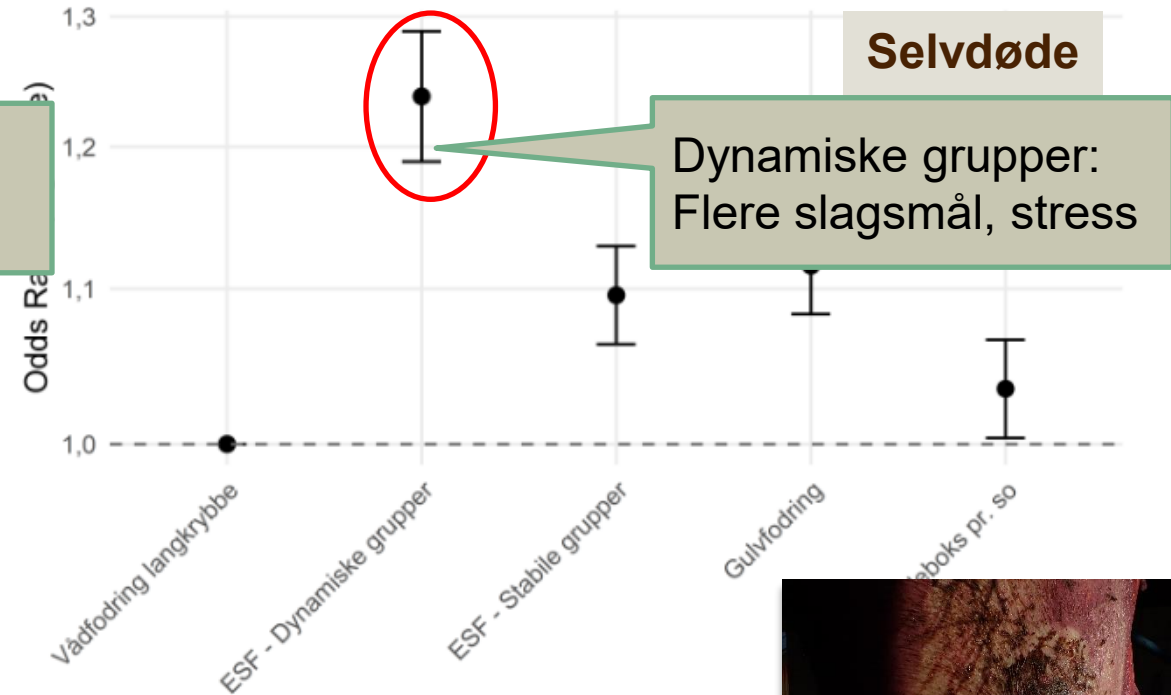
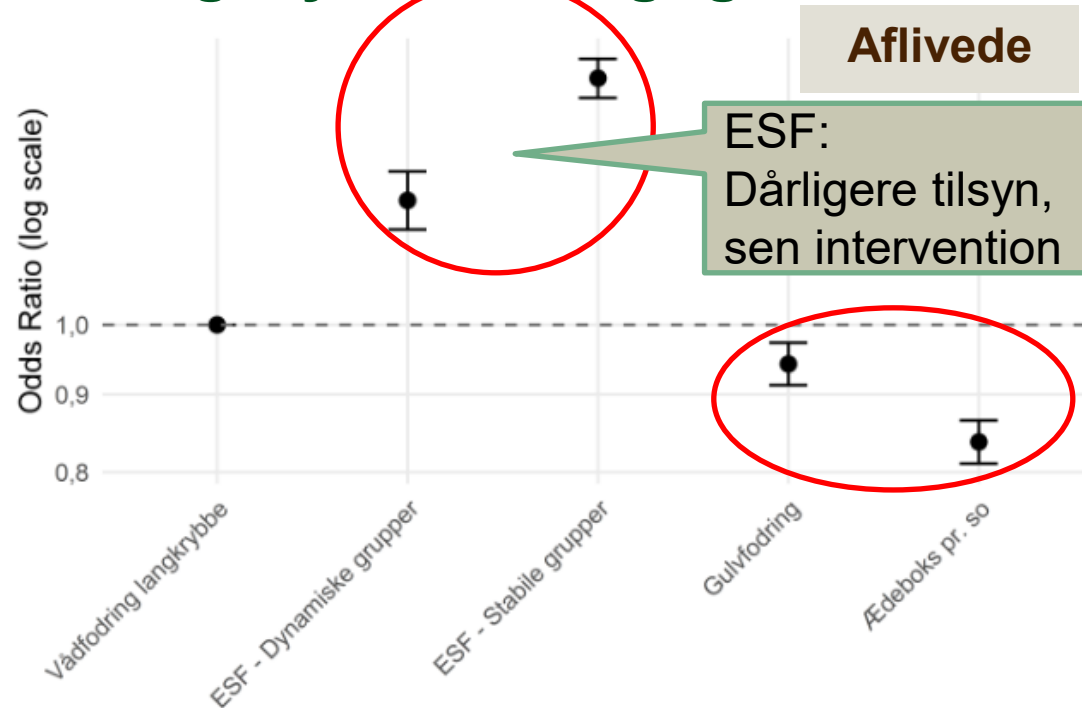

Fokus på

Optimal løbealder

- SEGES anbefaler 210-230 dage

Fodringssystem drægtighedsstald

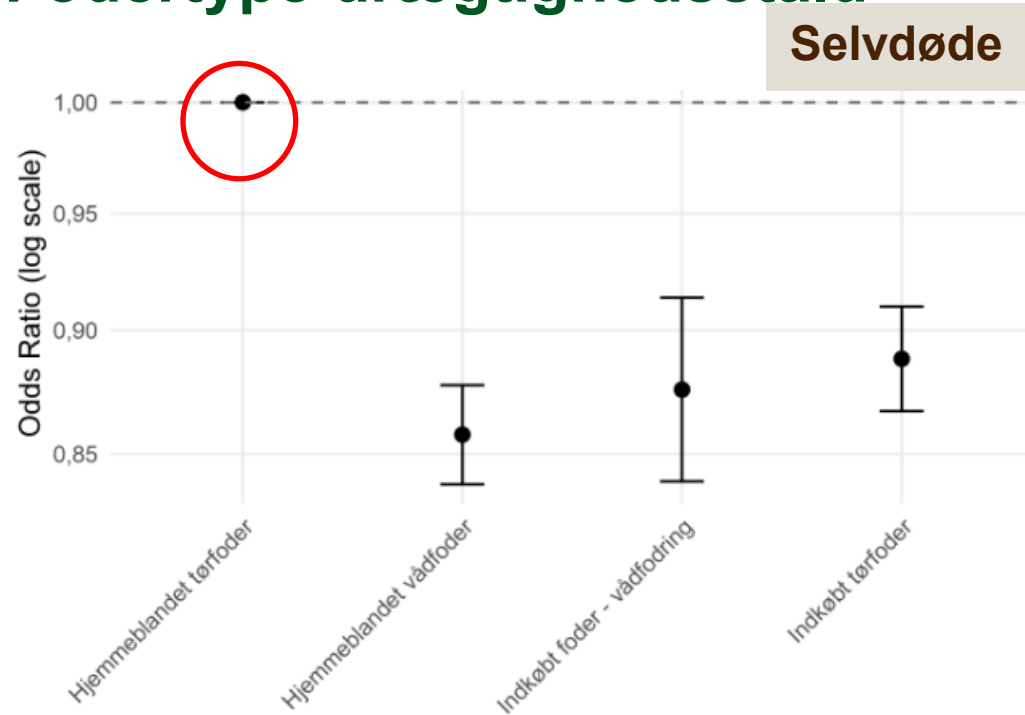

Fokus på

- ESF – Bedre dyretilsyn, fx. ændret æde-rækkefølge
- Dynamiske grupper ikke godt
 - Søer skal mættes (foder, hø)

Fodertype drægtighedsstald

- Hjemmeblandet tørfoder
- Udfordringer med
- Hygiejne
 - Kondens
 - Varme

Fokus på

- Råvarekvalitet og foderhygiejne

Hvordan forebygger vi, at søer dør akut?

Konklusioner

- Sammenhæng mellem få totalfødte og øget risiko for akutte dødsfald og aflivninger
 - Får en so få totalfødte så giv hende øget opmærksomhed
 - Fokus på en bedre kvalitet af faringsovervågning, –hjælp og forberedelse
- Gnsn. udetemperaturer $>20^{\circ}\text{C}$ øger risikoen for akutte dødsfald
- Alder ved første løbning har betydning for både aflivninger og akutte dødsfald
 - Anbefalet løbealder: 210-230 dage
- Drægtighedsstalden
 - ESF øger risikoen for aflivninger
 - Dynamiske grupper og hjemmeblandet tørfoder øger risikoen for akutte dødsfald
- SEGES InSight data:
 - Flere besætninger → bedre data → bedre analyser → bedre rådgivning

TAK for opmærksomheden